

MARIBORSKI

VEČERNIK

Cena 1 Din

Uredništvo in uprava: Maribor, Grajski trg 7 / Tel. uredništva in uprave 24-55
Izjavo razen nedelje in praznikov vsak dan ob 14. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 din. dostavljen na dom 12 din / Oglasi po ceniku / Oglasa
se sprejema tudi oglasni oddelček »Jutra« v Ljubljani / Poštni ček. rač. št. 11.409

„JUTRA“

Bela knjiha

Popoln britanski načrt za umik tujih prostovoljcev iz Španije je bil objavljen v posebni Beli knjigi, ki predstavlja pomemben diplomatični dokument. Bela knjiga vsebuje konkretne podrobnosti k izvedbi tega načrta.

Konkreten postopek umika španskih prostovoljcev je v smislu britanskega načrta, objavljenega v pravkar izišli Beli knjigi, sledeč: Čim se umakne 10.000 prostovoljcev na oni strani, kjer je manj prostovoljcev in sledi umik primerne števila na drugi strani, se obema stranima prizna vojno pravo. Umik se potem nadaljuje v odgovarjajočih fazah, dokler ne zapusti španskih tal poslednji tujec. Bela knjiga je izrazit dokument politike nevmešavanja, ki je razširjena v dvojni smeri:

1. Nobena vlada ne sme več dovoliti, da odhajajo v Španijo propagatorji, to je osebe, katerih aktivnost v Španiji bi utegnila na katerikoli način podaljšati ali zaostri vojno ali pa ki bi se utegnile pregrešiti proti dogovoru o nevmešavanju.

2. Bela knjiga izjavlja, da so se nevtralne države načelno sporazumele glede vpostavitve letalske kontrole nad španskimi mejami, če bi bilo to potrebno in če bi se izkazalo, da je tako praktično. Razen tega pa je dogovor o nevmešavanju še v toliko razširjen, da se je 26 vlad sporazumelo, da ne sme nobena ladja, ki sme nositi nevtralnno zastavo, voziti v Španijo prepovedane predmete.

Bela knjiga se pričinja z resolucijo, ki jo bodo nevtralne države sprejele v trenutku, ko sprejmeta obe španski stranki ta načrt. S to resolucijo potrjujejo države dogovor o nevmešavanju, vršijo priprave za umik tujih prostovoljcev in za kontrolo španskih meja na kopnem ter na morju. Sprejetje resolucije pomeni, da se istočasno požene v akcijo vsa komplicirana mašinerija umikanja. Stoti dan zatem mora poslednji tuj prostovoljec zapustiti Španijo.

Ta resolucija bi morala stopiti v veljavo 1. septembra, 5. septembra pa bi naj prispeli v Španijo obe komisiji. 15. okt. bi morala biti urejena evakuacijska taborišča v bližini pristanišč Palamos, Cartagena, Malaga in Cadix. Dne 20. oktobra naj bi prvi tuj prostovoljec zapustil Španijo, dne 10. decembra pa bi se morali umakniti poslednji tuj prostovoljec. Po dveh nadaljnjih mesecih pa bi se vsa ta procedura zaključila. Čim bodo prostovoljci na določenih ladjah, bodo takoj transportirani v razna pristanišča, ki so najbližja njihovi domovini, tako v Hamburg, London, Lizbono, Marsej in Genova. Ti prostovoljci naj bi bili transportirani v svojo domovino ali pa v zemlje, ki bi jim nudile azil, če bi izgubili državljansko, oziroma če bi se bali neprilike, ki bi jih morebiti čakale ob vrnitvi v domovino. Ves čas umika prostovoljcev in tudi v času po umiku bi obmejna kontrola ostala.

To je ves načrt. Odbor smatra, da je ta načrt izvedljiv, če je pri vseh vsaj nekoliko dobre volje. Bela knjiga predstavlja veliko delo in resen poskus, da se spodbijejo možnosti bodočih nevarnih zapletov, in vsebuje smernice za evropsko pomirjenje. Perspektive pa niso ugodne, zlasti sprčo informacij iz Rima, ki pravijo, da so intervirali nekateri odlični člani vodstva fašistične stranke, med njimi Ciano in Starace, pri Mussoliniju, da bi velikonočni britansko-italijanski sporazum odpovedal. Češ da bi se sicer lahko zgodilo, da bi Velika Britanija Italijo ponižala.

London odklanja predloge generala Franca

LONDON, 13. julija. Angleška vlada je definitivno odklonila predloge vlade generala Franca glede tega, da se določi Almeria kot republikansko oskrbno pristanišče pod nevtralnim nadzorstvom in pod pogojem, da se ne dovaža tjakaj vojni material. Angleška vlada je odklonila te predloge, potem ko je o tem vprašanju razpravljala z generalnim agentom angleške vlade pri burgoški vladi, Robertom Hodgesonom, ki se mudi v Londonu, ter zastopniki angleških paroplovnih družb. V angleški krogih zatrjujejo, da je lon-

donska vlada odklonila te predloge, ker ne razpolaga Almeria kot pristanišče s potrebno kapaciteto pristaniških naprav, ki jo potrebuje mednarodna plovba za mirno preskrbo republikanskega dela Španije. Angleška vlada je odklonila tudi drug Francov predlog, ki gre za tem, da se transport bencina in vozil v Španijo smatra kot transport v službi vojaških ciljev. Angleška vlada meni, da bi s pristanom na ta Francov predlog priznala burgoški vladi pravico vojskujoče se sile, kar pa spričo trenutnega položaja ni mogoče.

Japonci ne priznajo francoske zasedbe otočja Paracel

TOKIO, 13. julija. Predstavnik zunanje ministrstva je sprejel včeraj zastopnike japonskega ter inozemskega tiska, ki jim je v imenu japonske vlade sporočil, da smatra Japonska spričo zasedbe otočja Paracel po francosko-anamitskih formacijah teritorialno stanje tega otočja slej

ko prej za nerazčiščeno in nerešeno. Zasedba tega otočja predstavlja čin sovražnosti Francije napram Japonski. Japonska vlada bo vztrajala na tem, da se vprašanje omenjenega otočja čim prej razčisti v definitivnem smislu.

Ameriški letalec — milijonar leti preko Sibiriije

MOSKVA, 13. julija. Ameriški letalec in milijonar Hughes se je davi ob 3.30 pojavil nad Krasnojarskom na pol proge Omsk - Irkutsk. Ta proga je dolga 4000

km. Letalec je letel najprej z brzino 320 km na uro, ki jo je po moral nad Sibirijo znižati na 290 km in sicer radi neugodnih vremenskih prilik.

Ob drugi obletnici španske bratomorne borbe

BURGOS, 13. julija. General Franco bo naslovil 18. julija ob drugi obletnici izbruha španske državljanske vojne na španski narod posebno poslanico, v kateri bo prikazal bilanco vojnih dogodkov

z istočasnim sporočilom glede bodočih vojnih ciljev.

RIM, 13. julija. Po poročilu agencije Stefani je padlo do 11. julija t. l. v španskih borbah 150 italijanskih letalcev.

Obnavljanje deželnih zborov v Pragi, Brnu, Bratislavi in Užhorodu

PRAGA, 13. julija. Narodnostni statut, o katerem pričnejo danes odločilna posvetovanja, vsebuje med drugim obnovo prejšnjih deželnih zborov v Pragi, Brnu, Bratislavi in Užhorodu z znatnimi zakonodajnimi pooblastili. Dočim je bila doslej tretjina deželnih poslancev imenova-

na od vlade, bodo sedaj zastopniki bodočih deželnih zborov v celoti izvoljeni in ne bo nihče imenovan. Poslanci se bodo lahko združevali v narodne kurije, v katerih bodo imeli glede občinskih in okrajnih vprašanj samostojno zakonodajno moč.

Nemški jesenski manevri odpovedani

PARIZ, 13. julija. »Le Journal« poroča iz Berlina, da se je nemška vlada odločila odpovedati velike jesenske manevre in sicer iz gospodarskih razlogov, da ne bi letošnja letina trpela preveč škode. —

Mesto velikih manevrov bodo manjše lokalne vežbe z veliko parado ob priliki nürnberškega kongresa, pri katerem bo sodelovalo 10.000 vojakov.

Draginja in verižništvo na Dunaju

DUNAJ, 13. julija. Uradno poročajo, da je bilo nešteto trgovcev obsojenih na globe do 1000 mark radi verižništva in povzročanja draginje. Nekateri trgovci so bili po Gestapu aretirani. Dunajski li-

sti prinašajo cele stolpce imen kaznovanih trgovcev. Gre predvsem za razne tekstilne in sadne tvrdke, nadalje za gostilničarje, mesarje, peke in slaščičarje.

Dr. V. Maček bo govoril na shodu v Kragujevcu

BEOGRAD, 13. julija. Ljuba Davidović je na shodu v Vrnjački banji dejal, da bo sredi avgusta v Zagrebu velika skupščina združene opozicije, na kateri bodo

govorili dr. Maček in posamezni šefi UO. V septembru pa bo organizirala združena opozicija shod v Kragujevcu, na katerem bo govoril dr. Vladko Maček.

Pabecki

Resnica je hujša

»Trgovski list« poroča v štev. 74: »Če danes pomislimo nazaj na to, se nam prav nič čudno ne zdi, da naše gospodarstvo ne uspeva in da ni uspevalo tako, kakor bi moralo, da bi lahko prehranilo vse prebivalstvo in mu v letih večjega uspeha omogočilo še postopno izboljšanje življenjskega standarda. Saj smo tako rekoč vsi že obupali ob samem problemu, kako najti pot k večji in smotrnejši gospodarski delavnosti, ki je bila že do konca ohromela. Vsi smo videli rešitev takrat naravno v večji delavnosti, ki smo se je bili v dobi prejšnjih konjunktur privadili. Toda leka za iznajdbo poti do večje delavnosti ni bilo. Ni bilo niti te pomoči, ki so si jo drugi narodi spretno iznašli sami, s tem, da so našli pot do načrta in do organizacije dela. Vsi smo poznali in še pomnimo moč, ki jo ima gospodarska delavnost in z njo združen večji promet. Končno se je po 5 letih delavnosti spei povečala in rasla nekaj časa, v zadnjem času pa znova pada in bi ne bilo čudno, če bo še bolj padla. Na delavnost vplivajo mnogi vojni, a nič manj tudi mirovni činitelji. Iz tega nastaja šele celotni pojem o razvoju narodnega državnega gospodarstva in ta razvoj je — kakor vidimo v sedanjem boju velesil — odvisen pred vsem drugim od velikosti, vrednosti in uporabnosti narodnega premoženja. Na te temelje gospodarstva se moramo torej navaditi misliti in jih gojiti. Bojimo se pa, da je resnica glede vsega našega, posebno pa še glede slovenskega narodnega premoženja dosti hujša ko glede razvoja delavnosti in rastočega narodnega dohodka. Kajti mirno smemo reči, da so leta krize načela ne le našo narodno zemljiško posest, temveč nam uničila že tudi večinoma ves inventar, ki ga bo težko obnavljati. Iz teh vprašanj narodnega gospodarstva pa tudi lahko razumemo, do kod bi utegnili še segati pri nas tuj gospodarski vpliv in nenadzorovan tuj kapital, če si ne bomo izdelali točne statistike in vzgojili več smisla za gospodarstvo«.

Ubogi narod

Celjska »Nova doba« poroča v št. 28: »Zadnji dan ljubljanskega tabora je našel tudi pri nas v Štorah odmev. Ko so se na praznik sv. Petra in Pavla zvečer vračali uniformirani in civilni fantje z vlakom iz Ljubljane skozi Štore, so se vozili v zadnjih vagonih tudi Sokoli in Sokolice v Prago. V Štorah so tudi naši Sokoli iskreno in navdušeno pozdravili brate in sestre v vlakcu z vzkliki »Zdravo!« To ni greh in Bog nas za to ne bo kaznoval. Če bi bilo v Štorah kaj klerikalcev, bi bili gotovo pozdravili slovenske fante v vlakcu. Fantje pa tega očividno niso zamerili, saj so nekateri tudi vzklikali »Zdravo!« Pač pa se je hudo razburil neki zelo pobožen in kulturn gospod v Štorah ter nahlulil štorske Sokole, ki so vzklikali »Zdravo!«, z besedami: »Smrkavci, ali je to Vaša štorska kultura?« Potem pa se je našel še neki fant, ki, če ni drugače, na zunaj simpatizira s Sokoli, a je sicer naš nasprotnik, in je temu gospodu naštel vse one, ki so bili pred postajo in vzklikali »Zdravo!« Drugi dan so sledile nedolžne konsekvence. Gospoda sicer delavci v tovarni prav nič ne brigajo, a je kljub temu napadel našega naraščajnika, zaposlenega v tovarni, z besedami: »Te bo že Bog kaznoval, ker se iz starih ljudi norčuješ!« Bilo je še več takega drobiža. Ta gospod gotovo ni slišal udeležencev, ki so se vozili

Slavanska obzrcja

Kmetijstvo Češkoslovaške

Dežela malega in srednjega kmeta — Izvrstno organizirana agrarna država

Republika Češkoslovaška je danes predmet zanimanja vse Evrope radi dveh zgodovinskih dogodkov: 1. zahteve sudetskimi Nemci po popolni avtonomiji za sebe, poleg tega še to, da Češkoslovaška ne bi smela več voditi slovanske in demokratične politike, temveč samo takšno politiko, ki bo všeč Veliki Nemčiji. 2. V zgodovini Sokolstva najmočnejše slovesnosti se vrše v Pragi baš v trenutku največje politične napetosti v srednji Evropi.

Jugoslovenski javnosti je napravil kmetiškostrokovni list »Poljoprivredni Glasnik«, ki izhaja v Novem Sadu, veliko uslugo s svojo dvojno številko, ki je v luksuzni opremi izšla za meseca junij in julij. Na 40 straneh velikega formata, z bogatimi ilustracijami, nas seznanja z vzorno organizacijo češkoslovaškega kmetijstva. Članke so napisali kmetijski minister dr. J. Zadina, dr. Eduard Reich, generalni inšpektor kmetijskega šolstva v Češkoslovaški dr. ing. Vaclav Škoda, šef prosvetnega in propagandnega oddelka kmetijskega ministrstva v Pragi in še cela vrsta visokih uradnikov in priznanih strokovnjakov češkoslovaškega kmetijskega ministrstva.

Po izvršeni agrarni reformi je Češkoslovaška postala dežela malega in srednjega kmeta, kajti od 1648.604 kmetij, kolikor jih je skupno v Češkoslovaški, pripada 98% na male in srednje kmetije. Veleposestva, vračunana tudi vsa državna, zavzemajo skupno samo 15,5% celokupne obdelane zemlje.

Glavni in najmočnejši temelj češkoslovaške države je torej zadovoljen in materialno dobro stoječ kmetovalec, dasiravno je samo 40% celokupnega prebivalstva kmetov. Agrarna politika Češkoslovaške je usmerjena v tem pravcu, da krepí in jača kmečki stan, ki z ostalimi 20% kmečkih delavcev in podeželskega življa tvori večino češkoslovaškega naroda.

Pred 88 leti so dobili Čehi v Rabinu prvo kmetijsko šolo. Danes imajo Češkoslovaki tri visoke kmetijske šole v Pragi, Brnu in Libverdi, eno veterinarsko visoko šolo v Brnu in 271 ostalih kmetijskih šol. Od teh je 13 srednjih, torej skupno 275 kmetijskih šol. Na Češkem jih je 138, na Moravskem in v Šleziji 100, na Slovaškem 33, v Podkarpatski Rusiji 4.

Poleg tega imajo še veliko število gospodinjstskih šol, ki stremijo za tem, da bi redno vsako leto obiskovalo enako število kmečkih fantov in deklet kmetijskega kroga gospodinjstke šole.

K temu velikemu številu kmetijskih šol moramo prišteti še 1200 kmetiškonoadaljevalnih šol, ki so namenjene kmečki deci, ki dovrši osnovno šolo. Lansko leto je obiskovalo 60.000 dečkov in deklic kmetiškonoadaljevalne šole. Na Češkoslovaškem stalno raste zanimanje za obisk kmetijskih šol, tako da dosedanje število teh šol že več ne zadostuje.

Sporedno s kmetijskim šolstvom se vrši kmetijska izobrazba potom kmetiškostrokovne literature. Osrednja kmetijska knjižnica pri Češkoslovaški akademiji zemljedelski v Pragi razpolaga z 120.000 kmetijskimi knjigami in 1200 raznimi časopisi. Zavod za proizvodnjo učil in kmetijskih poučnih filmov ter diapozitivov vrši izredno važno kmetijsko prosvetno delo.

Kmetijsko-strokovno službo opravlja 22 kmetijskih poskusnih zavodov in 67 kmetijskih poskusnih postaj. Praktično kmetijsko pospeševalno službo pa vršijo kmetijski sveti in kmetijske strokovne or-

iz Ljubljane skozi Štore na tovrnem avtomobilu in kričali: »Fuj Sokoli! Bog živi, dol z njimi!« Tu je pa glavni krivec avtomobil, ker je prenašlo vozilo, zaradi česar nismo imeli časa, da bi bili pogledali in izvedeli, čigava kultura in iz katere župnije se vozi na tovrnem avtomobilu. Mi spoštujemo lepi pozdrav »Zdravo!« in ga ne uporabljamo za prostaška izzivanja. Klici »Bog živi« pa so imeli izzivalen namen. Ubogi narod, ki te učijo toliko novega, druge božje zapovedi »Ne imenuj po nemarnem božjega imena!« pa te ne učijo. Mi pa znamo to božjo zapoved!

ganizacije, katerim so dodeljeni državni inštruktorji za posamezne panoge: Splošno kmetijstvo, živinorejo, vinogradništvo, sadjarstvo, hmeljarstvo, lanarstvo, reparstvo (sladkorna repa), čebelarstvo itd.

Kmetijsko propagando vrši v Češkoslovaški 200 kmetijskih časopisov. Uredniki vseh teh časopisov so združeni v sindikat češkoslovaških kmetijskih novinarjev in književnikov.

Vse imenovane kmetijsko-organizatorne, prosvetne, znanstvene in propagandne ustanove so povezane v celoto v kmetiškem ministrstvu. Eden od najagilnejših in najvidnejših kmetijsko-prosvetnih in agrarno-političnih delavcev pa je današnji predsednik češkoslovaške republike dr. Milan Hodža, ki je najplodnejši češkoslovaški agrarni ideolog.

V kmetijski proizvodnji so vpeljali Češkoslovaki načrtno gospodarstvo. Češkoslovaška je morala v prvih letih svojega obstoja uvažati mast, živino, sirovine za tekstilno industrijo, pšenico itd. Preko lastne potrebe pa je pridelovala ječmen za slad, hmelj, pivo, sladkor, špirit, kar je morala izvažati. Radi agrarne in splošne gospodarske krize, ki je nastopila v letih 1931—35., je Češkoslovaška začela uravnavati svojo kmetijsko proizvodnjo. Predvsem so omejili pridelovanje sladkorne repe, ker niso mogli več izvažati sladkorja. Istotako se je ustavil izvoz špirta. Zato so omejili proizvodnjo krompirja. Tudi v hmeljarstvu so deloma omejili napravljanje novih nasadov. Žitno trgovino so monopolizirali. Privilegirano društvo določuje cene žitu in dirigira uvoz. Tudi krma za živino je monopolizirana. Letno uvozijo okrog 200.000 vagonov žita. Polovica odpade na pšenico. S pšenico zasejana površina je narasla, od kar imajo žitni monopol, od tridevrt milijona ha na en milijon ha.

Z ozirom na gospodarsko. Malo antantno stremijo v Češkoslovaški zopet za tem, da zmanjšujejo površino, zasejano s pšenico zopet na prvotno, t. j. na tridevrt milijona ha. Ker je Češkoslovaška kmetijsko-industrijska država, ki želi svoje industrijske proizvode izvoziti v Jugoslavijo in Rumunijo v zameno za pšenico, mora v interesu tega gospodarskega sodelovanja omejiti svojo proizvodnjo.

Oljarice se iz leta v leto bolje in vestneje gojijo, tako da se bo Češkoslovaška sčasoma osvobodila od potrebe uvoza sirovih masti. Lan in konoplja se morata predelovati od domače tekstilne industrije. Letno zasejejo že okrog 14.000 ha z lanom in konopljo. Tobak tudi sadijo; letno zasadijo okrog 10.000 ha. S tem po-

Prisluškovan pomenek v Monte Carlu

Nedavno tega je izšla v listih novica, da bomo dobili nove kovance te ali one »legirunge«. Vest, da bo za 200.000.000 (dvesto milijonov dinarjev) denarja več v obtoku, je kajpak pavšalno razveseljiva za vse, ki so potrebni denarja.

Pa je zopet nastala posledica plemenite slovenske čednosti oz. kreposti, kateri se pravi lepo slovensko »favšija« . . .

Grebajoč si osivelo butico, kje bi našel takozvani prvi vir za merodajno mnenje o gornjem aktualnem problemu, sem se napotil v znani in sloviti MONTE CARLO, kjer zasedajo »senatorji« našega javnega mnjenja in dolgega časa — častiti vpokojenci vseh vrst. Posnel sem po reportažni dolžnosti in vestnosti sledeči pomenek, ki ga hočemo otiati pozabljenju:

»In kdo je vse to zakrivil . . . ?«

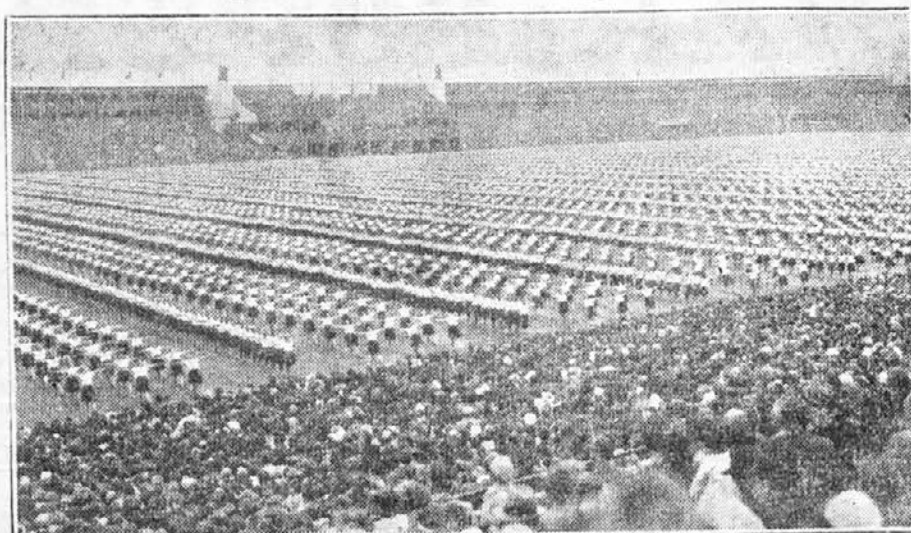
»Vladal« je bil refren vsaki debati ob zaključku.

»Odkar je Judež prodal Jezusa za 30 kovačev, se prokletstvo drži denarja . . .« je besedoval možak s sivo brado sv. Jožefa, a neki iz vrste metuzalemecev je dodal važno:

»Judež škarijot je postal vzornik naše dobe!«

»Vrlo važno!« je nekdo bleknil vmes,

S praškega vsesokolskega zleta

17.500 Sokolice izvaja proste vaje

krijejo 50% domače industrije. Ker pri njih ne uspeva kakovostni tobak, so vsiljeni uvažati prvovrstni tobak od nas, iz Bolgarije, Grčije in Turčije.

Nas zanima češkoslovaško sadjarstvo. Češkoslovaški sadni trgovci so se pojavili v zadnjih letih na našem sadnem trgu. Mnogo sadja uvažamo v Češkoslovaško. Češkoslovaška ima dober glav v pogledu sadjarstva že iz starih časov. Imajo skupno 52,8 milijonov koščičastega sadnega drevja. Hud mraz spomladi leta 1935. uničil večji del sadovnjakov. Pred tem letom so izvažali Češkoslovaki letno okrog 3300 vagonov sadja, uvozili letno samo okrog 1500 vagonov sadja. Po tem hudem mrazu pa so zadnja leta uvozili povprečno letno 5555 vagonov sadja.

Vrtnarstvo je na visoki stopnji. V Pruhanicah imajo državni zavod za vrtnarstvo. Poleg tega zavoda delujejo še tri poskusne postaje. (1 za vrtnarsko arhitekturo.)

Vinogradništvo zavzema v Češkoslovaški okrog 30.000 ha. Uvoz vina pada. V letih 1926. do 1930. so uvozili še 270.000 hl vina letno. V letih 1931. do 1935. pa so uvozili letno samo še okrog 97.000 hl. Grozdja uvozijo letno okrog 22.000 q.

Češko pivo je svetovno znano. Izdelujejo ga iz domačega ječmenega slada in hmelja. Po finančnem zakonu se sme variti v Češkoslovaški samo 10—14% piva. Procenti pomenijo sladkor v začimbi pred vretjem piva. Za izvoz varijo samo močna specialna 14%na piva. Pred svetovno vojno je obratovalo na ozemlju današnje Češkoslovaške 665 pivovarn. Po svetovni vojni je češkoslovaško pivovarstvo nazadovalo, ker se je izvoz piva zelo skril. Vse pivovarne skupaj so varile letno povprečno samo 5 milijonov 700 tisoč hl piva. Danes obratuje samo še 450 pivovarn.

Kmetijsko zadružništvo je v Češkoslovaški izredno dobro organizirano ter predstavlja eno najmočnejših češkoslovaških gospodarskih organizacij.

Ta bežni pregled nam omogoča spo-

znati v glavnih potezih češkoslovaško kmetijstvo. Priznati moramo, da so Češkoslovaki tudi na tem polju narodnega gospodarstva dosledno in energično posegli do dna problemu in izvršili izpredvojnih fevdalno-kmečkih razmer modernno in življenja sposobno, demokratično dobro organizirano agrarno državo. —

Ing. Teržan.

Gospodinja

Dobro čistilo. Iz žgane magnezije, vode in čistega alkohola narejeno čistilo od strani madeže iz usnja, in sicer oljate in druge mastne madeže. Na madež denemo nekoliko omenjene zmesi in jo pustimo na njem ves dan, naslednjega dne pa skrtamo magnezijo z mehko krtačo.

Krušne drobtine. Krušnih drobtin ne smemo hraniti v zaprtih posodah, ampak jih denimo v platnene ali papirnate vrečice in obesimo na suhem prostoru, da more zrak od njih.

Iz mladih vršičkov kopriv si lahko narediš ceneno vodo za umivanje las in glave. Večjo steklenico napolni do ene tretjine s svežimi vršički kopriv, ki si jih po prej oprala in prav drobno sesekljala. Dolij 96% alkohola (špirta) in postavi steklenico za 14 dni na sonce. Vsak dan jo večkrat stresi. Čez nekaj časa postane tekočina lepo zelene barve. Potem jo preceji skozi krpo v drugo steklenico in dodaj nekaj kapljic rožnega olja, a to samo radi dobrega duha. Ima brez rožnega olja isti učinek. S to tekočino si nadrgni lasišče, kadar si si umila glavo.

Z blatom oškropljene dežnike osnažimo z mrzlo vodo in mehko ščetko. Ako pa je blato že prisušeno, ga odstranimo s špiritom. Krpico pomoči v špirit in odrgni madež. Tudi obleke se dajo tako lepo očistiti.

Ne pozabi naročnine!

a starejši abrahamovec je modro dodal: »Poznamo tisto zgodbo o spletenem biču in menjalcih v hiši Gospodovi . . . Kljub temu kupčija dobro cveti na vse strani!«

Pa je zafrknil stari Jaka: »Že zopet uganjaš politiko?!« in srepo pogledal vse sobesednike . . .

Vmes se je oglašil bas Franceta Redkobesednika:

»Za denar vse dobiš!«

»Norec! Staviti grem, da se motiš!« je odvrnil prilično dostojno Lojze Razvodnik in dodal važno:

»Stavim dva litra vina in 100 dinarjev, da nimaš prav s svojo modrostjo o tem prokletem denarju . . . Če izvezamemo smrt, bolezen in neizogibljive posledice višje sile, li sahko milijarder, a eno stvar poznam, ki je z denarjem ne moreš kupiti!«

»Vse dosežeš z denarjem!« je zabrudilo nekaj pleščev in drugih komilitonov te branže.

Stavili so in potem je dejal predlagatelj stave:

»Milijarder si lahko vse kupi in nabavi, ali samo ubožnega spričevala ne more dobiti za noben denar!«

Stava je bila kajpak dobljena in »senatorski smeh« je obkrožal skromne klopi Monte Carla . . .

Ko se je vihar polegel, sem mogel po-

tem, ko se mi je nesrečni svinčnik že sedemkrat zlomil, zabeležiti še to važno debato:

»Nov denar, iz niklja, bakra in aluminija dobimo . . . Najmanjši novčič bo po 10 para!« je dejal očitno miroljubno razporejen član »senatorske« zbornice, nakar je nastala prava rabuka, ki jo je sprožil »kronski« član družbe:

»Zopet so udarili siromake . . . Prej so dobivali berači najnižjo moneto 25 para, sedaj pa bodo obdarovani z 10 parami . . . In kdo je kriv?«

»Senatorski parlamentarci« so se prav mladostno razživelili in naenkrat, pozabivši na svoje tradicionalne kvarte, katerimi sebi preganjajo dolgi čas in penzionersko nevoljo, so se združili v soglasnem vzkliku:

»Stavka je edino borbena sredstvo. Mi ir naši tovariši berači napovedujemo generalno stavko . . . Kdor ni z nami, je proti nam!«

Zanimivo sejo, katere potek sem zabeležil vestno iz gornjih razlogov zgolj v aforizmi, ki so vsem razumljivi, je prekinila VIS MAIOR: Veter, bližajoča se nevihta, zapadlo sonce in revmatični občutki v nogah in — žepih!

Poročilo o drugem važnem zasedanju prihodnjič!

D r a v i n.

Beg iz ruskega ujetništva

(Po svojih doživljajih napisal: J. Petré.)

Takoj drugi dan smo se z vlakom odpravljali proti jugu. Vozili smo se v dolgih osebniških vagonih, kjer si mogel tudi spati. Razen čaja z mlekom smo dobivali mrzlo hrano. Čim dalje proti jugu, tem večja je postajala vročina. Kmalu smo prešli reko Ind, ki teče na tem mestu v več rokavih. Visoke gore so se umaknile manjšim hribom in ti so se polagoma izgubljali v valovito pokrajino, poraščeno z gozdovi različnih dreves.

Videli smo različna mesta, med njimi Delhi, in se vozili proti Ahmedabadu, ki leži približno 150 milj severno od Bombayja. Nastajala je neznozna vročina, ki nas je tirala v obup. Železo v vagonih je postalo tako vroče, da se ga nismo smeli dotakniti. Angleži so nam nosili vodo z ledom. Izpraznili smo vedro za vedrom, a žeje nikakor nismo ugasili; nasprotno, kakor da bi ji prižigali. Ponujali so nam vročega čaja z mlekom, kar smo pa odklonili, meneč, da nas vročina potem ubije. Toda vojaki so nas tako dolgo silili, da smo poskusili. In glej čudo! Žeja je ponehala.

Ta grozna vročina nastopi v teh krajih začetkom maja in traja do konca junija. Pozneje jo ublažuje dež, ki pada dvakrat na teden.

Angleži so nas imeli za boljševike. Zato so nas v Ahmedabadu spravili v trdnjavo-smo taborišče za interniranje. Seveda smo protestirali. Če ne verjamejo nam, naj se obrnejo na onega ruskega barona, ki je z nami potoval in se nahaja sedaj v Bombayju. Naj jim on razloži, kdo smo in kako smo se obnašali napram njemu in drugim.

Kmalu je prišlo od barona pismo, polno hvale o nas. Šele sedaj so nas odvedli v kemp, kakor imenujejo Angleži taborišče, ki smo si ustvarili sodbo o njem že naprej.

A kdo popiše naše presenečenje! Saj to niso ujetniki, marveč gospodje v belih oblekah se sprehajajo po parku. Le eno nas je zbudilo v oči: Dvojna, iz bodeče žice spletena ograja, kjer so zdolgočasno stopali črni vojaki s puškami.

Razdelili so nas po oddelkih, kakor je bilo še kje prostora. Med tisoči ujetnikov sem našel vsega le šest Slovencev: inženjerja Lupšo ter njegovega slugo Ivanjšiča od Male Nedelje, ki sta bila že pred vojno v Slamu; Ernesta Wudlerja, trgovskega akademika iz Celja, ter Ivana Romanca, zidarske polirja iz Kranja, ki je bil isto v Afganistanu in je bil v Buhari zaposlen kot stavbni mojster.

Prve dni je bilo dovolj pripovedovanja o naših doživljajih.

Smeli smo pisati domov. Največje veselje zame, saj nisem že peto leto nikomur pisal! Zadnje pismo sem odposlal domov iz Taškenta preko Rdečega križa. Kratko sporočilo, da sem po dolgi boleznici še slab in se bomo kmalu videli. Dvakrat na mesec smo dobili brezplačno pismenske potrebnosti. Pošiljal sem pisma drugo za drugim, odgovora od nikoder. Šele čez več mesecev sem prejel odprto kuverto in v njej sliko svojih staršev. Najbrž pri cenzuri niso imeli nikogar, ki bi znal tolmačiti slovenska pisma, pa so jih kratkoma vrgli v koš; sliko so pustili. Tako sem vsaj izvedel, da starši še živijo. Nato sem poskusil v nemškem jeziku, a tudi sedaj ni bilo bolje. Moji starši so prejeli iz Indije deset pisem, iz Rusije nobenega, razen onega iz Taškenta. Jaz nisem prejel nobenega.

V taborišču je bilo vsega, karkoli si si mogel pozeleti. Trgovina z najrazličnejšimi stvarmi, pivnica z japonskim pivom, restavracija z najboljšimi jedili. Sem smo prišli samo včasih, na približek. Drugače smo imeli na razpolago tri kuhinje: Madžarsko, nemško in avstrijsko. Ostal sem pri avstrijski, ki sem je bil najbolj vajen. Nemci vse jedi preveč sladkajo, Madžari pa preveč papricirajo. Kdor si je hotel hrano izboljšati, je doplačal po dve rupiji. Ker nas je bilo veliko takih, so prišli tudi revnejši na račun.

Ob nedeljah smo hodili v cerkev, vsako soboto pa v gledališče, kjer je igrala godba na pihala in orkester. Tam so tudi kazali papige, opice in velike kače.

(Dalje.)

Mariborske in okoliške novice

Razstava „Maribor 1918-1938“

Proslava 20 letnice Jugoslavije v Mariboru bo pokazala v dneh od 6. do 15. avgusta 1938 bilanco prosvetnega, kulturnega in socialnega razvoja Maribora in njegovega zaledja v jugoslovanski dobi.

Na razstavi sodelujejo vse mariborske prosvetne, kulturne in socialne organizacije, ki podajo v lastnem delokrogu svoje delo in svoj razvoj; obenem s temi organizacijami prireja razstavo tudi mesto Maribor.

Zgodovinsko društvo, Študijska knjižnica, Pedagoška centrala, Umetniški klub lavantinski škofijski ordinariati in šol. sestre organizirajo kulturno razstavo, ki prikaže prevrat, literarno pedagoško, šolsko in umetniško delo ter varstvo spomenikov.

Sokol, Zveza kulturnih društev, Vzajemnost in Prosvetna zveza organizirajo razstavo prosvetnega dela in življenja Maribora s Podravjem in Pomurjem. — Prosvetno razstavo bodo izpopolnile specielno mariborske organizacije Ljudska univerza, Francoski krožek, Narodna

strokovna zveza in Slov. trgovsko društvo.

Posebni del razstave bo zavzemalo socialno skrbstvo, katerega prikažejo Okrožni urad za zavarovanje delavcev, Društvo za zdravstveno zaščito dece in mladine ter Jadranska straža. Prehodni položaj med prosvetno in socialno razstavo pa bo zavzemala razstava mariborskih gasilcev in lovcev.

Na jubilejni razstavi »Maribor 1918-1938« bo prvič razstavila pri nas državna železnica, ki bo z razvojno sliko mariborskih delavnic državnih železnic združila tudi sliko prosvetnega in kulturnega življenja mariborskih železničarjev v času po svetovni vojni.

Mesto Maribor pa bo nazorno predločilo urbanistični razvoj zelene metropole ob Dravi in tako povežalo kot pokrajinsko gospodarsko, kulturno in prosvetno središče pokrajine vse gornje razstave v eno organsko zaključeno enoto.

Jubilejna razstava »Maribor 1918-1938« bo podala vse aktivne in pozitivne strani dvajsetletnega razvoja Podravja in Pomurja; podala pa bo tudi pasivne in senčne strani našega obmejnega življenja v zadnjih letih, kar je za nas enako važno, da vemo in zamoremo v zavesti naših slabosti pravilno usmeriti razvoj za bodočnost.

Na Pesnico!

Vneto prizadevni pesniški Sokoli se pod vodstvom svojega vzorno iniciativnega predsednika hr. Srečka Kranjca pripravljajo za nedeljski nastop. Sokolski in nacionalni Maribor hoče podpreti pesniške Sokole v njihovem vzvišenem prizadevanju, da si v okviru Petrove petletke zgradijo svoj Sokolski dom. Čisti dobitek nedeljskega slavlja pojde v prid fondu za gradnjo Sokolskega doma, ki ga hočejo pozhrtvovalni pesniški Sokoli imeti po streho že prihodnje leto. Po nastopu je veliko ljudsko in narodno slavlje z veselico, pri kateri ne bo manjkalo ne petja, ne glasbe, ne dobre kapljice in tudi ne izbornega prigrizka. Sodeluje mariborska vojaška godba. Ob 3. popoldne vozi na Pesnico poseben vlak, vrnitev ob pol 18., 21., oziroma 22. uri. V nedeljo vsi s posebnim vlakom na Pesnico!

Kaj poje Praga. Pod tem geslom je nočnejši parkovni koncert: 1. Aust: »Sedem let«, koračnica. 2. Kovačik: »U carstvu priča«, valček. 3. Bernhard: »Prag se zabavlja«, smesa šlagera. 4. Suk: »Pod Blanimom«, koncertna koračnica. 5. Krička: »Sletu zdar«, koncertna koračnica. 6. Kovačik: »Glazbena iluzija«, pesem. 7. Kovačik: »Praga se smeje«, smesa šlagera. 8. Vacek: »Pri nas v kasarni«, vojaška pesem.

OBLEKE v veliki izbiri pri Jakobu Lahu, Maribor

Slovensko čebelarstvo. Med drugim se moramo Slovenci ponašati zlasti tudi z modernim čebelarstvom, saj so bili prav naši veliki čebelarji učitelji mnogih drugih, večjih narodov. Naši moderni čebelarji so naš ponos. Čebelarstvo je pa važno in pomembno tudi v narodnem gospodarstvu, prehranjevanju in zdravilstvu. Da se seznanijo z vsem tem tudi tisti, ki našega čebelarstva in njegovega pomena morda še ne poznajo tako kakor zasl. ži, bo priredil letošnji VII. Mariborski teden od 6. do 15. avgusta tudi veliko čebelarsko razstavo.

Mar mislite... Prejeli smo s prošnjo za objavo: »Bolniki smo, v bolnišnici smo lepo in dobro skrbijo za nas bolnike. Je pa smola, da imajo tam neke v sosedstvu pave. Lepa žival je pav, ponosna in

Hughes, ki je prispel v ponedeljek iz New Yorka v Pariz, je včeraj ob 11.15 pristal v Moskvi, kjer je ostal samo 2 uri, nakar je nadaljeval polet proti Omsku. Ob 17. pa je Hughes pristal v Sverdlovskem, ki je oddaljen 1600 km od Moskve. Progo Newyor - Moskvo je Hughes preletel v času 33 ur, tako da je prekosil rekord, ki ga je dosegel letalec Post s 50 urami.

EDINA TOLAŽBA

Ki-Ki BONBONI

najbrže ošabna. Ima pa to lastnost, da daje ponoči polnega zamaha svojem ne ravno estetičnemu in prijetnemu glasu, ker ga je sram, da bi preko dne prišel z njim na dan. Pavi pa res ne spadajo v bližino oziroma sosedstvo bolnišnice, da bi nam počitka potrebnim bolnikom s svojim odvratnim piskanjem kradli prepotreben in predragocen spanec. Mar mislite, da je to prijetno...?

Pevski zbor »Drava« priredi dne 17. julija vrtno veselico pri Tomšju v Pekrah.

Le še danes do 17. ure se sprejemajo prijave za avtokarski izlet v Zagreb na medmestno teniško tekmo New York - Zagreb, na kateri nastopa svetovni prvak Donald Budge, ter naši mojstri Punčec, Palada, Kukuljevič in Mitič. Cena vožnje le din 100.

Pohorska železnica. Za v ponedeljek, dne 11. t. m. sklicani občni P. Ž. se ni mogel vršiti. Občni zbor se vrši pod istim pogoji v petek dne 22. t. m.

zlatnino na obroko brez povišanja cen
URE, M. JLGGER-JEV SIN, MARIBOR
Gospodski ulica

Fotoamaterstvo je sport, ki se pri nas nenavadno lepo razvija. Naši fotoamaterji so dosegli že tako umetniško višino, da se lahko udeležujejo največjih mednarodnih razstav in tekmovanj in dosegajo celo prve nagrade. Zato je razumljivo, da postaja zanimanje za fotoamaterska dela tudi med najširšimi sloji vedno večje. To so pokazale vse dosedanje naše fotoamaterske razstave in to bo pokazala letošnja v okviru VII. Mariborskega tedna od 6. do 15. avgusta.

Iz poštne službe. Šef pošte v Slovenskih Konjicah Karol Wagner je po službeni potrebi premeščen h glavni pošti v Celje.

Maribor — tujsko prometno mesto. — Prejeli smo: Čez mesec se razlie pričakovani veliki val tujeskega prometa po Mariboru in okolici. Pride jih mnogo tudi takih, ki sploh še niso videli Maribora, še več pa onih, ki ga niso še videli v sedanjih obnovljenih obleki. Kakor odloča simpatija ali antipatija o pravem vtisu, tako ali pa še bolj vpliva na prišleca prvi pogled že pri vhodu v mesto. Svoječas se Maribor s tem prvim vtisom ugodja ni mogel ponašati. Danes je baš ta prva slika zelo ugodno spremenjena in se njen lepota utis stopnjuje po novo urejeni Aleksandrovi promenadi, mimo novo preurejenega gradu do Grajskega trga. Med tem bo gotov tudi Glavni trg kot moderno avtobusno prometno središče. Novim izletnikom bi zlasti imponiral državni most s pogledom na Pohorje. Treba pa je misliti tudi na olepšanje Kralja Petra trga, vstevši odstranitev starega zidovja ob začetku nove ceste na Pobrežje. In pa ves Maribor bodi — v rožah! Na oknih v izložbah, spomenikih itd. Morda bi bilo dobro, če se tukaj razpišejo posebne nagrade za najlepše okrašene hiše. Mestni park je že precej urejen. Naša prelepa Kalvarija pa kliče po obnovi. Pred vsem preč z grmičevjem ob vinogradu. Tja spadajo primerni nasadi ali pa — nič. — Več klopi okoli lično prenovljene cerkvice! Omogoči naj se udobnejši prehod na sosednje vrhove in omogoči obisk tudi Piramide s povratkom preko Mestnega loga in Treh ribnikov.

Tujski promet so znale izkoristiti mnoge na prirodnih krasotah bogate dežele za lep vir narodnih dohodkov. Korist tujeskega prometa smo pa spoznali zlasti po osvobojenju tudi mi in storili že doslej veliko za popularizacijo naših prekrasnih pokrajin širom države. Zgradili smo nove komunikacije in neštete turistične postojanke, ki prav nič ne zaostajajo za švicarskimi, francoskimi in drugimi svetovno znanimi. Del teh naših naporov in uspe-

Razne vesti

Nj. Vel. kraljica Marija je včeraj odpotovala iz Bleda v London, kjer ostane nekaj časa.

Knez namestnik Pavle je sinoči okrog 19. ure prispel v Ljubljano. Okoli 20. ure se je Nj. Vis. knez namestnik Pavle zopet vrnil na Brdo pri Kranju.

Ministrski predsednik dr. Stojadinović se je mudil včeraj popoldne v Ljubljani.

Rekordni polet Hudhesa okrog sveta. Ameriški letalec in milijonar Howard

Počastitev V. Pirca

Ob prodornih zmagah in preselitvi v Ljubljano

bo drevi na vrtu restavracije Union. Po prodornih zmagah našega vele mojstra v Lodžu, Noordwijeku in Harzburgu, kjer je tako sijajno uveljavil vrline svoje igre, smo dolžni oddati priznanje uglednemu članu MŠK g. Vasji Pirca s številno udeležbo na tem večeru s strani vseh prijateljev šaha in vse ostale javnosti, ker so bili uspehi našega vele mojstra obenem v čast naši državi in uspehi jugoslovenskega šaha. Po pozdravnih govorih funkcionarjev MŠK, bo g. Vasja Pirc predaval o svojih vtisih v Noordwijeku in Harzburgu. Sledijo pevske točke opernega pevca g. Jurca, katerega bo spremljal na klavirju g. prof. Mirk itd. To bo obenem poslovilni večer g. vele mojstra Vasje Pirca, ki se te dni preseli v Ljubljano. Pričakujemo, da se bo naša javnost udeležila v velikem številu počastitve vele mojstra V. Pirca.

S stanovske feante

Naše učiteljstvo vztraja na vseh dosedanjih zahtevah

Glavna skupščina ljubljanske sekcije Jugoslovenskega učiteljskega združenja je sprejela sledeče pomembne resolucije, v katerih se zrcalijo težnje in skrbi našega vzornega učiteljstva:

Vztrajamo na vseh dosedanjih zahtevah prosvetnega, pravnega in materialnega značaja, ki smo jih opetovano podarjali v svojih dosedanjih resolucijah in sklepih. Poleg tega pa še ugotavljamo:

1. Nevarne sile v obmejnem in narodnostno mešanem ozemlju odtujujejo našo mladino. Pozivamo vso našo javnost, da v velikih življenjskih vprašanjih našega naroda nastopa složno v skupni fronti.

2. Učiteljstvo najbolj pozna življenje našega otroka, zato opozarja vso javnost

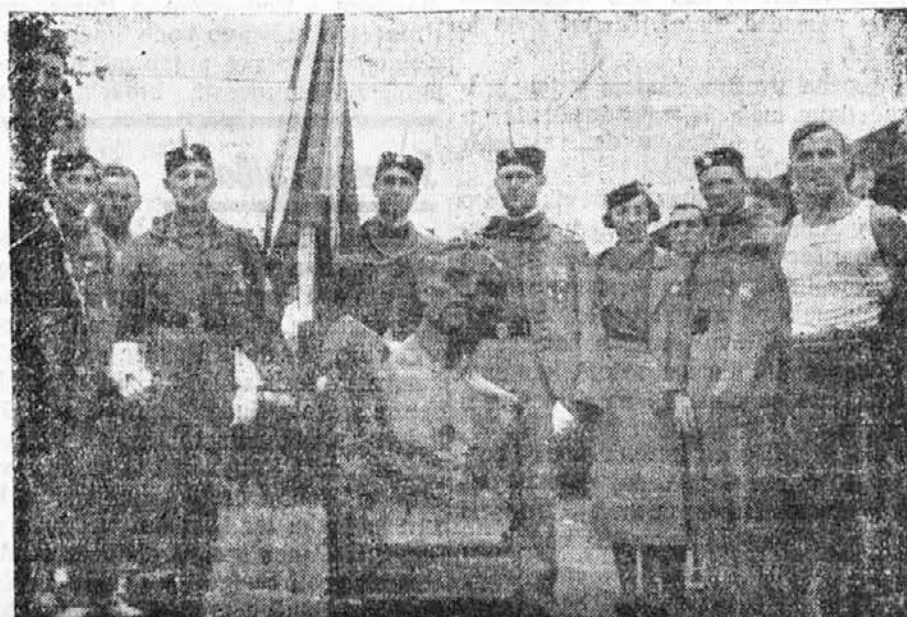
in njene činitelje na njegov izredno težki gospodarski in socialni položaj. Potrebna je nujna pomoč, ker je v nevarnosti zdrava življenjska bodočnost našega naroda.

3. Za duševno zdravje naše mladine je nujno potrebno, da oblast prepreči z vsemi zakonitimi sredstvi razširjanje »šund-literature«, ki se zadnje čase vedno bolj širi med našo mladino.

4. Normalni razvoj šolstva zahteva, da se pri sprejemu na učiteljska že v letošnjem letu pod enakimi pogoji upoštevajo v isti meri ženski kakor moški prosilci.

Gornje ugotovitve sporočamo naši javnosti in jih predajemo v ureditev merodajnim činiteljem s pozivom, da se nujno obravnavajo in ugodno rešijo.

S praškega vsesokolskega zleta

Naši Sokoli izročajo češkoslovaškim kíp kralja Aleksandra.

Proste vaje Sokolov

Občutek bolečine

V Karolininem zavodu v Stockholmu je bila nedavno debata na zdravniškem zborovanju o novi operacijski metodi, ki naj odstrani bolečine v obrazu, nazvane znanstveno trigeminus neuralgia. To metodo so uporabili na nevrološki kliniki znanega švedskega »možganskega« specialista prof. Herberta Olivecrona v serafinski bolnici v Stockholmu. Izkazalo se je, da je edino radikalno sredstvo, kako priti do živega boleznin obraznega živčevja, v kolikor je vzrok res neznan, to, da se odstrani ves sklop živčevja, prenašajoč občutek bolečine. Težkoča je bila v tem, da si zdravniki niso bili na jasnem, katera živčna vlakna prav za prav prenašajo bolečino in katera imajo druge funkcije.

Odkritja drugih švedskih zdravnikov dokazujejo, da prenašajo občutek bolečine vsaj glede na okoliške organe izredno nežna vlakna, v premeru manjša od 4ih mikronov. Prof. Gösta Häggvist je uporabil metodo za merjenja teh vlaken, odkrito po nekem drugem švedskem zdravniku, in uspešno je našel v živcu izvečno število dovolj nežnih vlaken, ki lahko veljajo za bolečino prena-

šajoča se vlakna. Posrečilo se mu je tudi najti prikladno mesto za odstranitev teh živcev. Novo operacijsko metodo so v Stockholmu opetovano preizkusili in vedno z uspehom. Uporabili so jo uspešno tudi v Münchenu in Kodanju. Če napravi operacijo izkušen operater, ne čuti bolnik nobenih bolečin, pa tudi vročine ni pri bolniku.

Ni se rodil.

Učitelj: Jožek, kdaj si se rodil?
Jožek: »Nikoli.«
Učitelj: »Kako to?«
Jožek: »Ker nimam matere, temveč le mačeho!«

Argentina tvori osrednjo točko prikaza in razglabljanja v št. 4869 znane revije »Illustrirte Zeitung Leipzig«. Omenjena številka nam izredno poučno in plaščno posreduje vse ono, kar se tiče nujno potrebnega poznavanja sodobne Argentine. Kakor prejšnje številke 4860—4868, tako vsebuje tudi št. 4869 celo serijo lepih posnetkov, ki ponazorjujejo številne poučne in aktualne članke ter zanimivo gradivo iz vseh delov sveta, vseh držav in vseh celin. Omenjena revija nudi v vsaki številki mnogo instruktivnega ter interesantnega.

Zopet je padlo mlado življenje

Smrtonosen vbodljaj v prsa

V tuk. splošno bolnišnico so prepeljali sinoči 16 letnega posestniškega sina Bernarda Strnada iz Oplotnice, ki ga je neki kmečki fant v prepiru sunil z nožem v levo stan prs. Nezvestnega Strnada so

domači prepeljali v Maribor, kjer je pa pol ure po prevozu podlegel smrtonosnemu vbodljaju. Napadalca so orožniki med tem že aretirali.

Težka prometna nesreča v Košakih

Posestniški sin Ivan Gabrovec nevarno poškodovan

Z razbito glavo je obležal na cesti 33-letni posestniški sin Ivan Gabrovec iz Sv. Marjete ob Pesnici, ki je s svojim dvokolesom križal Aleksandrovo cesto v Košakih v trenutku, ko je peljal mimo neki avtomobilist iz Murske Sobotice. Gabrovec in njegova žena sta vozila preko ceste. Ko sta malodane že prevozila cesto, je nekdo poklical Gabrovca nazaj. Kolesar je okrenil svoje vozilo in se hotel vrniti. V trenutku je pribrzela po cesti neka limuzina, ki je Gabrovca zgrabila ter ga z

vso silo treščila v šipo avtomobila, od koder je nesrečnež v velikem loku priletel na zemljo. Avtomobilist je sicer zaočrenil na levo, vendar nezgode ni mogel preprečiti. Vsega v krvi in nezvestnega je vozač imuzine odpremil ponesrečenega Gabrovca v tuk. splošno bolnišnico, kjer so zdravniki ugotovili težke poškodbe na glavi in je ponesrečenčev stanje zelo resno. Doslej se še ni prebudil iz nezvesti.

NAŠIM NAROČNIKOM.

Te dni smo razposlali cenjenim naročnikom opomine za dolžno naročnino. — Vljudo prosimo, da nam po priloženih položnicah nakažejo dolgujoče zneske. Onim, ki bi tega ne vpoštevali, sporočamo, da bomo nadaljnjo dostavo lista ukinitili.

Uprava »VEČERNIK«.

Požar na šentiljskem kolodvoru

Na kolodvoru v Št. Ilju se je vnela slama, ki je bila natovorjena na vagonu, ki je stal na slepem tiru. Ogenj je v kratkem času zajel ves vagon, tako da so morali alarmirati šentiljske gasilce, ki so nemudoma prihiteli na kolodvor. Toda gašenje je bilo zelo otežkočeno radi pomanjkanja vode, tako da niso mogli gasilci požara pogasiti. Posrečilo pa se jim je, da so ogenj lokalizirali, ker je bila velika nevarnost, da se ogenj razširi na bližnje skladišče in druge objekte. Ogenj je vso slamo za 7.830 kg uničil, odgoril pa je tudi leseni pod vagona. Škoda na uničeni slami znaša okoli 5100 dinarjev, dočim ni škoda, ki jo trpi železniška uprava radi poškodovanega vagona, še povsem točno znana. Slama je bila last trgovca Antona Birgmajerja iz Maribora, ki je slamo natovoril za Kmetijsko družbo. Preiskava je dognala, da so ogenj začetile iskre lokomotive.

hov bo pokazala naši javnosti in tujemu svetu tudi letošnja tujskoprometna razstava na VII. Mariborskem tednu od 6. do 15. avgusta. Za udeležence od drugod je dovoljena polovična vožnja po vseh državnih železnicah.

Za izlet na Dunaj ki ga prireja Putnik od 16. do 18. julija z modernim avtokarom, je na razpolago le še par sedežev. Prijavite se takoj Putniku Maribor - Celje - Ptuj. Vožnja in vizum samo Din 250.

S kuhhalno smolo se je nevarno opek 28 letni kleparski pomočnik Alojz Kovač. Na strehi novega, še nedograjenega skladišča je kuhlal smolo. Ko je spustil v lonec precejšen kos še nekuhane smole, je žareča smola brizgnila v pomočnikov obraz ter po rokah in so ga morali mari-

borski reševalci nemudoma odpredati v tuk. splošno bolnišnico.

Za ukradeno kolo 8 mesecev strogega zapor. Mali kazenski senat mariborskega okrožnega sodišča je obsodil 26 letnega kovaškega pomočnika Josipa Kernerja iz Sv. Janža na Dravskem polju na 8 mesecev strogega zapor ter na izgubo častnih državljskih pravic za dobo 2 let, ker je dne 22. aprila t. l. na Pobrežju ukradel frančiški Postrakovi dvokolo v vrednosti 800 dinarjev.

Dobro si bo zapomnil. Ko je dne 4. julija orožnik Vladimir Jezdič na povratku iz službe, ki jo je vršil v Košakih, stopil v gostilno Helene Lebričeve v Počehovi, ga je začel neki moški izzivati. Ko pa ga je orožnik vprašal za njegovo ime, je moški udaril orožnika s pestjo po glavi. V naslednjem trenutku je priskočil še drugi moški in sta oba udrihala po orožniku z nekim trdim predmetom po glavi, da je orožnik obležal v krvi in da so ga morali odpredati v bolnišnico. Epilog te zadeve je bil pred malim kazenskim senatom mariborskega okrožnega sodišča, ki je storilca, nekega 32 letnega tesarja Alojzija Lorberja iz Sv. Jurija, obsodil na 8 mesecev strogega zapor ter na izgubo častnih državljskih pravic za dobo 2 let.

Dunajska vremenska napoved predvideva sledeče vreme: Danes popoldne pretežno oblačno, mestoma deževno, zlasti ob vznožju osrednjih Alp. Jutri, v četrtek spremenljivo, oblačno, tudi sončno brez bistvenih sprememb, naraščanje temperature.

Razne vesti

Novi češkoslovaški poslanik na našem dvoru dr. Jaroslav Lipa je bil večeraj sprejet v avdijenci na Brdu, kjer je knezu namestniku Pavlu slovesno izročil svoja akreditivna pisma. Avdijenci je prisostvoval tudi predsednik vlade dr. Milan Stojadinović.

Širite »Večernik«

Iz življenja in sveta

Kronika knock outa, razbitih čeljusti in nosov

Rekordi boksarskih borb za prvenstvo sveta — Borba, ki je trajala ves mesec! — John Sullivan prvi uradno priznani mojster vseh razredov — Od Sullivana do Louisa

Najdaljša borba v svetovnem prvenstvu težke kategorije v boks je trajala mesec dni, zadnja pa niti eno kolo. Prva rekorderja v dolžini borbe sta bila Tom Sayers in Dan Collins, zadnja rekorderja v najkrajši bitki pa Schmeling in Louis. Ko so pri prvih malokateri pričakovali, da bo trajala tako dolgo, se pri zadnji gotovo ni nihče nadejal, da bo tako kratka... Menjajo se časi, menjajo se tudi borci, menja se taktika. Za časa romantičnega boksarskega sporta je bila moč vse, danes je Louis spet pokazal, da je moč na prvem mestu in da je taktika precej v ozadju.

Ze leta 1841. so se borili za svetovno prvenstvo težke kategorije v boks. Takrat so se pretepali

s pestmi in za malo denarja.

Vsega 100 dolarjev je zbral Tom Hyer omenjenega leta, ko je definitivno zbil svojega nasprotnika. Danes predstavlja ta vsota za svetovne prvake komaj napitnino. Na prvi listi prvih deset ameriških boksarskih prvakov sta bila samo dva Amerikanca, Tom Sayer in Heenau. Vsi ostali so bili Irci ali Angleži.

Epoha borb brez rokavic je končala šele 1889. leta. Dotlej je vladala pravica pesti, in kronika beleži, da so baš takrat vodili najdaljše borbe s pestmi. Tom Sayers, srednja kategorija, ki je od 1857. do 1861. nosil naslov mojstra težke kategorije, je trčil leta 1849. na Dana Collinsa.

Borba je trajala mesec dni!

K temu je mnogo doprinesla policija, ki je to mesarjenje navadno prekinila, ko je pričelo teči preveč krvi. Borca in gledalci so se preselili v drug kraj, dokler ni tudi tam policija prepovedala borbe, mesarjenje v pravem pomenu besede. Nekega dne sta se mlatila od zore do mraka, toda odločitve ni bilo. Po enem mesecu sta se razšla brez odločitve. Odšla za nekaj tednov na oddih in se potem vnovič sestala. Pri tem sestanku je Tom Sayers nepričakovano hitro zmagal. Tako je končala najdaljša borba na svetu.

Po tem slede drugi rekordi: Anglež Jack Jones in Patsy Tunney sta prignala do 276. kola. Irec Mikke Maden in Anglež Jack Grant sta se mlatila 150 rund. Prvi par se je boril okoli devet ur, drugi okoli 6 ur! Ko so v boksarskem sportu uvedli rokavice, sta vzbudila senzacijo sveta Amerikanec Andy Bowden in Jack Burke, ki sta se bila 110 kol, vendar celih 5 in pol ur! Ni dvoma, da so imeli gledalci kaj videti za svoj denar. Kakšna razlika je med tistimi gledalci in temi, ki so gledali borbo Schmeling—Louis!

John Sullivan je bil prvi uradno priznani svetovni mojster vseh kategorij! To je bilo l. 1882. Takrat je imel 26 let, bil je Amerikanec silne moči. 10.000 dolarjev je bilo določeno za njegovo borbo s Paddyjem Ryanom. To je bila vsotica, ki je zadoščala za lepo — penzijo! V devetih kolih je bilo vse gotovo in Paddy je ležal k. o. na tleh. Amerika je imela svojega mojstra, ki je obdržal svoj naslov celih deset let. Leta 1889. je hotel dokazati, da je še vedno prvak ter je izzval na borbo Jamesa Corbetta. To je bil majhen mož, ki je prišel iz Kanade. Bil je neke vrste revolucionar v boks, ker je hotel dokazati, da ni pri boks vse samo moč, temveč da je važna pri tem tudi spretnost, brzina in inteligenca.

To je bil prvi, ki je enako dobro uporabljal pri boks pest kakor možgane.

Njegova brzina je frapirala in dolgo ga ni mogel nihče posnemati. O hitrih kretanjah njegovih nog so pripovedovali prave povesti. John Sullivan je moral kapitulirati v 21. kolu.

Boksarski sport se je pričel širiti po vsem svetu. Konkurenca je bila vse večja. Dobitki so rastle. Mikala sta denar in slava. Toda najbolj minljiva je slava.

Robert Fitzsimmons se je rodil na Angleškem. V mladosti je pobegnil v Avstralijo. Leta 1897. je dosegel za boks

že precej visoko starost 35 let. James Corbett se v tem času tudi ni pomladil, pa sta se sešla v Carston Cityju v borbi. Robertu pripisujejo tisti tipični udarec v želodec, ob katerem se mnogim tako zamegli, da niti ne vedo, kdaj so se znašli na tleh. Njegov udarec je bil strašen. V 14. rundi borbe je obležal Corbett na tleh.

Fitzsimmons je bil novi mojster Amerike.

Poleg Schmelinga in Carnere je bil to edini inozemec, ki je prebil hegemonijo Amerikancev. V tej borbi sta borca zaslužila 25.000 dolarjev. Za tiste čase že precej lepa vsotica.

Fitzsimmonsova slava ni trajala dolgo. Pojavila se je nova boksarska zvezda: James Jeffries. To je bil orjak, vendar mnogo pametnejši kakor Sullivan. Leta 1899. je prevzel Fitzsimmonsovo prvenstvo v 11 kolih. Jeffries je ostal sedem let svetovni prvak in se potem sam umaknil, kakor pozneje Tunney. Odredil je za svojega naslednika Amerikanca

Harta, ki mu pa niso priznali naslova. Šele l. 1910. sa ga znova »izkopali« iz pozabe, da rešuje čast bele rase proti orjaškemu zamorcu Jacku Johnsonu. Toda o tem pozneje. Pred Johnsonom je bil kot naslednik Jeffriesov v stvarni tibi zmagovalec Tommy Burus. Burus je v 20. kolih po točkah premagal Harta in to je bilo prvič v zgodovini borb za prvenstvo težke kategorije, da je borba končala po točkah.

Na sceni težke kategorije se je pojavil orjaški zamorec Jack Johnson.

Neutrudno je gnal Burusa, dokler ga 1908. ni prisilil na borbo v Avstraliji. V 14. kolu je utočila Burusova slava. Burus je prejel za tolažbo 30.000 dolarjev, dočim se je moral zmagovalec dovoljiti s samo 5000 dolarji. Sedem let je bil zamorec svetovni prvak. 1910. leta so prvič poskusili, da mu vzamejo naslov. Amerikanci so besneli.

Iz boksarske vojne so prešli k resni vojni.

Črnca so hoteli zrušiti za vsako ceno. V nesreči so se nekateri spomnili nekdanjega Jeffriesa. V tem času je Jeffries dosegel 37 let, bil je povsem iz treninga. Bil si je svest, da ni več vrnitve slave, vendar je čuvstvo nadvladalo razum. Jeffries je treniral dvanaest mesecev. Skušali so delovati na Johnsona in mu pretili. Ko so mase 4. julija 1910. navale na blagajno v Reno, so se pojavili plakati:

»Samokrese in ostalo orožje je treba predati pri blagajni!«

Črnci se ni ustrašil, čeprav so ti plakati jasno govorili, kaj ga lahko čaka. V 15. kolih je Jeffriesa potolkel. Sodniki so morali prekiniti borbo, da ohranijo Jeffriesu življenje. Ta borba je bila prvič filmana in v Evropi so prvič občutili moč teh strašnih boksarskih borb, o katerih so sicer samo pripovedovali. Oba borca sta nabrala vsak po 100.000 dolarjev, za isthi čas vprav bajno vsoto.

Leta 1914. je potoval Johnson v Pariz, da se pomeri z Amerikanceim Moranom. To je bilo 27. junja in kot sodnik je fungiral Carpentier, ki je pozneje odšel v Ameriko, da prevzame prvenstvo Dempseya. Johnsona niso premagali, toda Amerikanci niso mirovali. Borba med belim in črnim morjem se mora odločiti v korist belega. 1915. so ustregli tej želji.

Jess Willard, orjaški farmar z 220 funti, je stopil na bojišče, da brani čast bele rase.

To je bilo nekega vročega dne v Havani. — Willard, ki je imel 36 let, je bil samo leto dni mlajši od zamorca. Pa ga je končno premagal v 26. kolu. Krožile so vesti, da se je Johnson moral dati premagati, ker so mu grozili s samokresi. Willard je obdržal naslov od 1915. do 1919. leta.

Kmalu pa se je pričelo povdarjati ime Jack Dempsey. Leta 1919. je prišel v Toledo njegov pohod. Ne enkrat, ampak šestkrat je vrgel 40-letnega Willarda na tla. Bilo mu je komaj 24 let. V tretjem kolu je moral Willard kapitulirati. Willard je dobil 100.000 dolarjev, Dempseyu pa je ostala »vsotica« 27.000 dolarjev. Prišel je gigantski vzpon ameriškega boksa. Dempsey je po vrsti potolkel vse. 1921. leta je odšel v Ameriko najboljši evropski boksač, Francoz Carpentier, da uštavi Dempseya. V strahovitem, peklenškem kričanju je sicer mirni Francoz izgubil živce. Pozabil je na svoje znanje in pričel samo biti. Strahoviti udarec v podbradek Dempseyu, toda vzdržal je. V drugem kolu je Dempsey v največji nevarnosti, to prav v tem hipu si zlomi Carpentier palec na desni roki. Njegov najnevarnejši udarec nima več moči. Kljub temu bi skoro zmagal v tretjem kolu. Dempsey je dobil direkten udarec in odletel na vrvi, toda na Carpentieru se je videlo, kako je spačil obraz od bolečine. Njegova roka je gotova, nima več moči. Dempsey se je hitro opomogel in v četrtem kolu opravil s Francozom.

Dempsey triumfira,

toda pet let potem sledi tudi njegov poraz. Dne 23. septembra 1926. se je pojavil proti njemu James Tunney. Bivši mor nar je postal ne samo prvak sveta, ampak tudi pomorski častnik, in končno tudi mož neke dolarske milijonarke. Tunney je potolkel Dempseya v desetih kolih po točkah. Stotisoč gledalcev ni moglo priti k sebi. Ko so se zavedli, so znoreli za novim mojstrom. Na blagajni so dobili 1.895.729 dolarjev!

1.600.000 dolarjev!

Dempsey je smatral, da še ni definitivno premagan. 102.000 gledalcev je prišlo na borbo, na vstopnini so dosegli rekord: 2.658.660 dolarjev! To je bil triumf manadžerja Texa Rickardsa. Zopet zmaguje hladnokrvni Tunney po točkah. — Dempsey je končno likvidiran. Tunney se odpove nadaljnji borbi in zapušča svoj naslov na razpoloženje. Dve leti so čakali njegovega naslednika, in potem je prišel nov čas v boksarskem sportu.

Pojavil se je Max Schmeling. Ko je premagal Uzcuduna, mu priznajo pravico, da se bori za svetovno prvenstvo 22. junija pride do borbe z Jackom Sharkeyem. — Borba je končala nepričakovano, ker so Sharkeya radi prenizkega udarca diskvalificirani. — Leto dni pozneje je potolkel Schmeling Striblinga. Tretjič nastopi Schmeling 1932. in tokrat ga je premagal Sharkey v 15 kolih po točkah. Sharkey pa je že leto dni nato izgubil naslov, ki mu ga je vzel italijanski Primo Carnera. Carnera je potolkel Sharkeya v šestem kolu. Potem je Carnera obdržal naslov tudi po borbi s Paolinom v Rimu, vendar samo nekaj mesecev, ker ga je 14. junija 1934. strahovito premagal v 11 kolih mladi Max Beer. V enajstem kolu je ležal Carnera strahovito premlačen na tleh. Pred tem je Baer porazil Schmelinga in tako prišel do borbe s Carnero. Po borbi v Hamburgu, kjer sta se srečala Schmeling in Hamas, bi morala priti do velike borbe Schmelinga in Baera v Evropi. Toda ameriški manadžeri in boksarski diktatorji niso ho-

Obiščite

VII. MARIBORSKI TEDEN

od 6. do 15. avgusta 1938

Polovična vožnja na železnikah od 4. do 17. avgusta t.l.

Veliki narodni tabor 14. avg. 1938

Jubilejna kulturna razstava ob priliki proslave 20-letnice Jugosla' vije v Mariboru

Velika gospodarska in kulturna revija

Industrija . Tekstil . Trgovina . Obrt . Kmetijska razstava . Razstava cest . Tujskoprometna razstava . Fotoamaterska razstava . Filatelistična razstava . Gostinstvo . Vinska pokušnja . Ženska ročna dela . Razstava narodnih noš iz vseh krajev države . Razstava „Nanos“ . Čebelarstva razstava . Razstava malih živali . Koncertne in gledališke prireditve . Sportne prireditve . Veselični park na razstavišču itd.

Mariborski otok, najlepše kopališče v Jugoslaviji

Zeleno, romantično Pohorje

Vinorodne Slovenske gorice

Gostoljubni, lepi Maribor

Vas vabi jo!

teli spustiti tako mastnega zaloga, ampak so privredli bojaželnega Baera preko vode na ta način, da so ga prisilili na borbo z neko novo veličino, — Bradockom. Bradock je novi svetovni mojster in vsa borba za svetovno prvenstvo se vrača v Ameriko. Njegov naslednik bi moral biti črnci Joe Louis. Predvidevali so že veliko borbo in še večje dobitke. Takrat je prišlo do borbe med Schmelingom in Louisom 1936. Schmeling je potolkel Louisa in ušla je velika nagrada. Schmelinga so prikrajšali za naslov svetovnega prvaka, ker mora priti do borbe med Bradockom in Louisom. Louis je potolkel Bradocka in tako postal svetovni prvak. Sedaj je prišla velika senzacija: Schmeling hoče poraziti Louisa, da tako potrdi, da je on pravi prvak sveta. Toda že v prvem kolu mora kapitulirati. Vse velike nade so se razblinile, to je bila najkrajša borba za svetovno prvenstvo, ki nam je še tako živo v spominu.

Telefon

Na mizi nam stoji telefonski aparat. Če bi hoteli poklicati vse telefonske naročnike sveta, bi morali klicati 32.496.000 telefonskih števil. Toliko je namreč zdaj na svetu telefonov. To je lepo število, toda leta 1933 jih je bilo še pol milijona več. Svetovna gospodarska kriza je pa vplivala tudi na telefonsko omrežje. Najbolj je število telefonskih naročnikov nazadovalo v Ameriki, kjer jih je pa še vedno 19 milijonov, kar pomeni, da pride tam na 100 prebivalcev 4.10 telefonov. V Evropi je 11.000.000 telefonskih naročnikov. Najgostejše je telefonsko omrežje na Danskem, kjer pride na 100 prebivalcev 10 telefonov. Sledita Švedska z 9.5 in Švica z 8.8. V Angliji pride na 100 prebivalcev 4.8 telefonov, v Nemčiji 4.5, v Franciji pa samo 3.2.

Ko je dosegel London 1.000.000 telefonskih naročnikov l. 1936. je bil to velik praznik. To pa še ne pomeni, da bi bila angleška prestolnica prvo mesto v Evropi po telefonskem omrežju. Mnogo bolj razširjeno omrežje ima Stockholm, kjer pride na 100 prebivalcev 29 telefonov. Ne gre pa samo za število instaliranih telefonov, temveč tudi za to, kako se telefon rabi. V tem pogledu je na prvem mestu Kanada. Tam pride na vsakega prebivalca letno 210.8 telefonskih pogovorov. V Ameriki jih pride na vsakega prebivalca 197, na Danskem 173, na Švedskem pa 152.2.

Pameten pes.

V neki družbi so se pogovarjali (lovci), čigav pes je najpametnejši. Seveda se je pri tem mnogo lagalo in je, kot vsod, tudi tu le eden prednjačil.

»Vse to ni nič«, je rekel. »Jaz imam psa, ki je tako pameten, da sploh nič več ne laja, odkar je zvedel, da sem zavaroval hišico proti tatovom.«

Gospodarske beleške

Zlate rezerve Narodne banke. Letošnje poslovanje naše državne banke izkazuje ob poletju povečanje zlate rezerve samo za 124,6 milijona stab. dinarjev, lani za 84. Vendar je bilo povečanje letos znatno večje in se navaja kot razna aktiva. Ta pa so se gibala od 291 v januarjem terminu naslednje mesece do 464, 819, 2031 in dosegla zdaj 2139 milijonov, medtem ko je podloga narasla le s 1287 na 1834. Zbrala je Narodna banka to zlato od velikega izvoza, za katerega je dobivala zlato in devize. Letos te rezerve niso tako naglo naraščale, so pa še v dvigu. Nazadovale so pa tudi letos posojila in sicer za 171 milijonov ter od 2457 v letu 1932. padla letos menična in lombardna skupaj za 1534 ali za 923 milijonov din. Naš denarni obtok pa je s 6036,4 prvič po 11 letih presegl šest milijard. Najnižji obtok smo imeli l. 1932. s 5082 milijonoma dinarjev (papirnatega in kovanega), letos pa imamo skupno 6809 milijonov, 6035 milijonov papirnatega in 773 kovanega denarja. Obveze na pokaz so narasle v enem letu od 2216 na 2418 (l. 1935. še 1200). V njih so žiro računi kot glavni del narasli od 639 v l. 1935. letos na 1237 milijonov dinarjev.

Na torkov živinski sejem v Mariboru dne 12. t. m. je bilo prignanih: 9 konjev, 18 bikov, 194 volov, 492 krav in 16 telet, skupno 729 komadov živine. Povprečne prodajne cene so bile: debeli voli od 4—5,25 din za kg. žive teže, poldebili voli 3,50—4,75, plemenski voli 4,50 do 5,50, bikji za klanje 3,50—4,75, klavne krave debele 4—4,75, plemenske krave 3,50—4,50, krave za klobasarije 2,50—3,25, molzne krave 4—5, breje krave 3,50—4,50, mlada živina 4—5, teleta 4,50—6,25. Prodanih je bilo 383 komadov. Mesne cene: volovsko meso I. vrste 10—12 din, volovsko meso II. vrste 8—10, meso bikov, krav in telic 6—12, telečje meso I. vrste 10 do 14, telečje meso II. vrste 8—10, svinjsko meso sveže 12—16 din za kg.

Živahni tujski promet v Dalmaciji. V juniju je bilo v Dalmaciji več gostov kakor lani, posebno Nemcev, Francozov, Madžarov, Švicarjev in Američanov. — Dubrovnik je posetilo v juniju 3420 tujcev, lani 3091. Domačih turistov je bilo 1592, lani pa 1345.

Navodila finančnega ministra za sestavo novega proračuna. V svojih navodilih naglašja finančni minister, da je treba v predlogu novega proračuna kredite reducirati, ker so s štirimilijardnim posojilom za javna dela in državno obrambo zasigurno sredstva z najnujnejše izredno odnosno investicijske potrebe. Nadalje izjavlja finančni minister, da ne bo pristal na povišanje davčne obremenitve gospodarstva. Povdarjal je tudi potrebo po redukciji dela nekvalificiranega uradništva, ker je naša država ena izmed tistih, ki imajo največje število uradništva. Finančni zakon v bodoče ne bo vseboval določb, ki se nanašajo na izvrševanje proračuna in ki bi morale biti pred met rednega zakonodajnega postopka. Vsi proračunski predlogi morajo biti predloženi finančnemu ministrstvu najkasneje do 1. septembra.

Kmečki dolgov. Do konca junija t. l. so dolžniki PAB plačali na račun svojih dolgov 187,7 milij. din. Izplačila bankamupnicam, izvršena po obveznicah, so do konca junija znašala 234,1 milij. din.

Kliring. Po stanju dne 7. t. m. je naša klirinška terjatev napram Italiji znašala 143,4 milij. din in se je od konca junija znižala za 4,3 milij. din. Narasla pa je naša terjatev v kliringu z Nemčijo od 15,5 na 16,5 milij. mark. V kliringu s Češko-slovaško je naš dolg narasel od 147,8 milij. Kč na 155,2 milij. Kč. Zvišal se je tudi naš dolg v kliringu z Romunijo za 3,6 na 10,3 milij. din, dolg v madžarskem kliringu pa je padel za 2,2 na 36,2 milij. dinarjev.

Draginja. V smislu najnovejših podatkov Narodne banke je bil indeks cen v mesecu juniju v primeri z lanskim junijem za 10% višji, v primeri z junijem l. 1935 pa za 24%.

Nove uredbe je izdal ministrski svet in sicer zaščitno uredbo za denarne zavode, uredbo o nadzorstvu nad izvozom sadja in uredbo o normalizaciji.

Izvoz koruze. Odl. novembra 1937 do 1. junija 1938 smo izvozili 60.500 vagonov koruze, napram 58.328 vagonom v letu 1937. Za izvoženo korožo smo dobili 612 milij. din.

Novo klavnilo bodo gradili v Vršču. Stroški bodo znašali 4 milij. din.

Ptujске novice

Petletni otrok utonil. V Spuhlji se je igral ob dravskem nabrežju petletni sinček posestnika Jožeta Šilaka. Izgubil je ravnotežje in omahnil v Dravo, kjer je utonil.

Prva kolonija Podmladka J. S. državne meščanske šole je odpotovala te dni na morje, kjer ostane 10 dni in sicer v domu mariborskega oblastnega odbora J. S. v Bakru.

Ptuj dobil telef. zvezo z Romunijo. Z odlokom poštnege min. je z 10. jul. uveden telef. promet med Ptujem in Romunijo. Taksa za navaden pogovor 3 minut znaša 6,90 zlatih frankov.

Iz poštne službe. Premeščena sta poštna manipulant Franc Hudina iz Ptuja v Koškanjce, Frančiška Hladnik pa iz Ptuja v Dolnje Lendavo. Na novo pa so imenovani pri pošti v Ptuju naslednji dnevničarji-služitelji: Srečko Hudeček, Franc Skaza, Jakob Šprah in Jakob Horvat. Vpokojeni so poštni zvanikičniki Ivan Hotko, Franc Marinič, Josip Junger, Ign. Arnuš in Josip Vobner. Dnevničar-služitelj Franc Narobe pa je bil premeščen iz Ptuja v Kranj.

Za smeh in dolga volja

V gledališču.

Vratar zamudniku: »Prav kar se je začelo. Hodite, prosim, tiho.«
»Kaj notri že vse spi?«

V šoli.

Učitelj: »Lev je kralj vseh živali.«
Učenec: »Gospod učitelj, kaj bi bilo pa z njim, če bi živali razglasile republiko?«

Ni tako slabo.

Mama: »Veš kaj, Mihec, tvoje spričevalo je pa zelo slabo.«

Mihec: »Učitelj mi pa je rekel, da je še predobro zame.«

V šoli.

Učitelj: »Meni se zdi, da ti moje vprašanje dela hude težave.«

Mihec: »Vprašanje ne, pač pa odgovor!«

zavitega v papir in oddala nabiralcam:

»Prosim, sprejmite to malenkost!«

Ko bi zagledal Vavrena Lenko, zardelo, skromno, bi navdušeno poljubil ročico, ki je domovini na oltar položilo prigosparjeve groše, vse svoje premoženje.

Napočil je maj brez »majales«. Ni bilo časa nanje misliti, vse glave so se bavile z resnejšimi skrbmi. Iz Prage so prihajale neprestano nove vesti, ki so plašile, večinoma pa tolažile z lepimi nadami v boljše čase.

Podjetje litomišelskih gospa in gospodičen se je imenitno obneslo. Prapor so naročili, izvršili. Lenka se je veselila kot otrok, ko ji je Brož izročil tiskan list:

»Vabilo k slavnosti blagoslovljenja prapora litomišelske študentske legije,

Mali oglasi

Razno

Predno odpotujete na pozbite kupiti
KOVČEKE, NAHRBTNIKE
kopalne torbice itd. pri Ivanu
Kravosu. Aleksandrova 13.
3975

TKANINE ZA POHIŠTVO
in zavese, gradi za madrace
in rolete, dobavlja ugodno
»Obnova«. F. Novak, Jurčičeva 6. 4305

Jugoslovanska hranilnica in
posojilnica r. z. o. z. v Mariboru.
Kralja Petra trg 6
daje

POSJILA

menična ali na vknjižbo proti
vračanju v mesečnih obrokih
ozir. po dogovoru ter sprejema
vloge na knjižice in v tek.
računu proti najugodnejšemu
obrestovanju. 4321

AUTOMOBILISTI MOTOKLISTI — POZOR!

Bencin, olje, angleške Dunlop
pneumatike! V vsakem
času postrežba pri bencinski
črpalci. Tattenbachova ul. 14.
Se priporoča Justin Gustinčič. 3381

ZATEKLA

se je psička jazbečarka
(Dakl) rjave barve, med
Slivnico in Framom. Sliši na
ime »Pika«. Lastnik Janko
Fric, Ruše. 3430

OBVESTILO

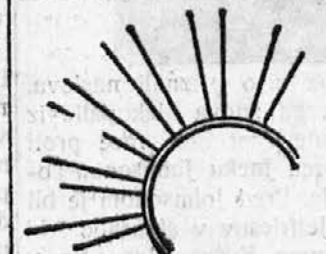
S tem obveščam da gg. Šču
ka in Kutin nista upravičena
od 1. julija t. l. zaključevati
realitete in druge posredovalne
posle za imo. »Triglav«, Simčič Josip, lastnik
realitete pisarne »Triglav«. 4339

BELE TORBICE

velika izbira, nizke cene! —
Šterbal. 4340

Čitajte

„Večernik“

Prav za zdravje Vašega otroka je sonce nujno potrebno. Toda za nežno otroško kožo je lahko škodljivo. Zato namažite poprej celo telo s kremo Nivea ali z oljem Nivea. Na ta način se okrepi mlado kožno staničje, koža porjavi hitro in enakomerno, a nevarnost sončnih opeklin se zmanjša. Če namažete otroka, ga s tem varujete tudi prehlajenja.

Posesti

POSESTVO, 17 ha, Z GOŠTILNO

staroznana in priljubljena izletniška točka v neposredni bližini Maribora za takoj odda v najem z živim in mrtvim inventarjem ter vsemi zgradbami. Resni. kavicje zmožni reflektantje naj pošljejo svoje naslove pod »Sigurno bodočnost« na upravo lista. 4339

SONČNO PARCELO

1000 m², takoj prodam. Vprašati v trgovini Mara Gaberšček. Devica Marjila Brezje št. 34. 4343

Prodajam

Izborsni
DOMAČI CVETLIČNI MED
po din 16.— za kg oddaja
Kmetijska družba. Meljska
cesta 12, tel. 12—83. 4179

PISALNO MIZO

mizo, svetilke cen. prodam.
Krekova ul. 4-I. 4335

Prodajam kompletno

KUHINJSKO OPREMO

in spalnice za din 1600.—, tudi posamezno kose. Aleksandrova c. 21. Košaki. 4331

Službo dobi

PRODAJALKO

izurjeno v trgovini s kuhinjsko posodo, porcelanom in steklom sprejemem. Ponudbe pod »Perfektna« na upravo »Večernika«. 4342

Zakaj bi se scamovali!

Dame in gospodje vseh družabnih krogov zaslužijo na lahek način več 1000 dinarjev. Rabimo samo naslove Vaših znancev in prijateljev. Kupčijo napravimo sami. Pojasnila sledijo. Pišite nam za sedaj samo Vaš naslov pod »Naslovni material« na upravo lista.

Tudi dame in gospodje iz uradniških krogov se naprošajo, naj se javijo. — Pošten zaslužek ni sramota.

Mladost ne more pogrešati moje pomoči!

Lenka

Ko so garde in študenti vadili, hodili na stražo, patrolirali, so zbirale gospe in gospodične med seboj denar, in ko so se ga zbrale, so sešile in okrasile prelep prapor, ki naj bi vihral nad glavami čvrstih študentskih legionarjev.

Nabiralke niso pri Roubinkovih dobro našle. Gospa aktuarjeva, ki bi jim najraje pokazala vrata, ni segla pregloboko v žep. Toda v teh konstitucijskih časih ni šlo kar tako, da bi jih praznih rok odpravila. Ko so odhajale nabiralke, so srečale na stopnicah Roubinkovo varovanko, ki je očividno čakala nanje. Vzela je zardevaje iz žepa svojega predpasnika nekaj

zavitega v papir in oddala nabiralcam:

»Prosim, sprejmite to malenkost!«

Ko bi zagledal Vavrena Lenko, zardelo, skromno, bi navdušeno poljubil ročico, ki je domovini na oltar položilo prigosparjeve groše, vse svoje premoženje.

Napočil je maj brez »majales«. Ni bilo časa nanje misliti, vse glave so se bavile z resnejšimi skrbmi. Iz Prage so prihajale neprestano nove vesti, ki so plašile, večinoma pa tolažile z lepimi nadami v boljše čase.

Podjetje litomišelskih gospa in gospodičen se je imenitno obneslo. Prapor so naročili, izvršili. Lenka se je veselila kot otrok, ko ji je Brož izročil tiskan list:

»Vabilo k slavnosti blagoslovljenja prapora litomišelske študentske legije,

ki se bo vršila dne 21. maja 1948. po sledečem redu:«

In ko je prečitala spored, so se ji ustavile oči na zadnjih vrsticah:

»K slavnosti doprinese svoj delež tudi oostrostrelski zbor in častništvo narodne garde. Odbor študentske legije v Litomišlju.«

Lenka se je veselila in ponosna je bila na Vavreno, častnika in odbornika.

V tem času je storil gospod Roubinek nekaj, česar bi nihče ne pričakoval, saj je bil vedno tako hladen in leden.

Ko se je vrnil z ekserciranja ves polomljen in našel na mizi vabilo, je zmečkal list in ga jezen vrgel v kot. Toda jeza ni nič pomagala! Proti vodi ni mogel pla-

vati. Roubinek s svojo jezo slavnosti ni preprečil.

Enaindvajseti dan meseca maja je bil hladen, toda kljub temu se je zbrala velika množica v kolegiju, kjer so se v veliki dvorani zbrali dostojanstveniki, kum prapora mladi grof Kinsky, študenti in drugi gosti. Na vzvišen prostor je stopila slavnostno oblečena družica prapora, nečakinja patra Germana in spregovorila v imenu gospodičen in gospa ter izročila prapor, ki ga je okrasila s šopkom, darilom svoje nežne pozornosti. Za študentsko legijo je navdušeno odgovoril

(Dalje.)

Darujte za azilni sklad PTL!